

ZBOŽNOST A DAR CHUDÉ VDOVY

Kázání ze soboty 9.1.2016 – br. Csaba Čák

Mk 12,38-44; 2 Kor 8,10-12

Nedávno zmínil ve svém kázání náš kazatel Michal Balcar Herodův Chrám a roli Heroda velkého v jeho obnově. Do chrámu a míst v jeho blízkosti se vypravíme v kázání i dnes. Jen Ježíš již není tím malým nedávno narozeným dítětem (do dvou let), po kterém se shání Mudrcové i Herodes.

Kristus již dospěl, má za sebou řadu měsíců služby. Přiblížil se pašijový týden a situace se vyostřuje. Vůbec si nebere servítky a dostává se do sporů s tehdejšími učiteli zákona, farizeji, saduceji. Oni ho pokoušejí a hádankami ho chtějí nachytat a ztrestat.

Soustředme se na verše 41 až 44 dnešního čtení.

„Sedl si naproti chrámové pokladnici a díval se jak do ní vhadzují peníze...“

Ježíš se dívá: co asi vidí?

Jelikož jsou svátky a na svátky se chodilo do Jeruzaléma a do chrámu, tak zřejmě vidí mnoho lidí, kteří po dlouhém putování přicházejí do chrámu, aby tam odevzdali svůj dar. Přicházeli mladí, staří, muži i ženy a házeli do pokladnice svůj dar. Ono se do Jeruzaléma nechodilo každou sobotu. Poutě do Chrámu byly vzácné, cestou se zpívaly poutní písně, které máme v Žalmech 120-134. Všichni se na to těšili a také dlouho šetřili dar, který nyní nesli do chrámu.

Podle 2 Kr 12,10 stála na nádvoří dřevěná pokladnice.

Chrámový okrsek byl rozdělen na různá nádvoří. Na jednom z nich – nádvoří žen – bylo pravděpodobně až 13 dřevěných pokladnic. Každou obsluhoval jeden kněz a každá sloužila na jiný účel. Do jedné se vhadzovaly příspěvky na provoz. Do druhé příspěvky na obnovu, další pro chudé apod. Kněz, který přijal dar – oznámil kolik dotyčný přispěl a na jaký účel jsou prostředky určené.

Představte si, že bychom dnes v rámci sbírky pro náš sbor přinášeli i my jednotlivě dary dopředu, kde by je místní kazatel přijímal a každou sumu by nahlas přede všemi ohlásil. Bratr Čák přinesl příspěvek 100,- korun na provoz našeho domu modlitby a 50,- korun na misijní činnost církve. Za ním by šel další bratr, nebo sestra XY a donesl(a) by 2000,- korun. Tak bychom si velice rychle vytvořili hierarchii společenství a rázem by bylo jasno, kdo je váženější a měl by sedět v první lavici a kdo je prostší... ty prostší bychom nechali posadit do zadních lavic. No a ten plebs, ten co by nosil nejméně... ten bychom nechali sedět pěkně daleko, nejlépe na balkóně :)

Kdoví, možná bychom touto „veřejnou“ metodou hravě dosáhli každou sobotu na požadovanou výši příspěvku pro sbor, který je třeba nashromáždit pro pokrytí nákladů.

Zpět do biblického textu: Ježíš sedí a dívá se jak přicházejí poutníci a vhadzují své dary do pokladnic. Mnozí bohatí dávali velké obnosy. Na tomto místě musím podotknout, že pohled Ježíše, není stejný, jako pohled člověka. Stačí, když se dva lidé dívají na stejný výjev, máte hned dva různé popisy skutečnosti. Jsem rád, že Bůh se dívá jiným pohledem, než my lidé. V 1.Samuelově 16,7 čteme: „Člověk se dívá na to, co má před očima, Hospodin však hledí na srdce.“ Nebo u Jeremiáše 17,10 čteme „Já Hospodin zpytuji srdce a zkoumám ledví.“

Člověk vidí to, co lze vidět očima. Bůh se dívá hlouběji. Bůh se dívá na srdce. Tak přemýšlím, co je vidět v našem, v mém – v lidské srdci. No a jak se dává takový dar srdcem?

Každý z nás se můžeme zeptat sami sebe, čím je naplněné naše srdce?

„Lid tento ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode mne.“ (Mt 15,8)

Ať už je srdce člověka plné čehokoliv, nebo kohokoliv... Ježíš to na rozdíl od lidí vidí. Před Bohem nic neschováme. Můžeme hrát nějakou hru na lidi kolem nás. Žádné divadlo ale na Boha neplatí. On zná naše fyzické i duševní potřeby. On zná i naši hříšnost. Zná náš každodenní život.

Tento fakt je pro nás i velkým povzbuzením. Bůh ví o našich nemocích, které nás trápí. Ježíš vidí, že nemáš práci i to jak se ti její hledání nedaří. Ví o finančních problémech. Bůh ví, že se ti spolužáci posmívají pro tvou víru. Bůh ví o tom, jak tě zraňuje chování tvého manžela, manželky. Bůh ví, jak tě trápí, že už ti je přes třicet a ještě jsi nenašla svého životního partnera. Bůh ví, jak bolí ta samota a opuštěnost ve stáří, když si ani nejbližší nenajdou čas k návštěvě. To všechno Bůh ví. Snad nám to může dodat jistý životní pokoj.

Když seděl v chrámu u pokladnice, díval se do nitra dárců, viděl celý životní příběh... i pohnutku, se kterou tam dárci chodili!

Již v úvodu jsem naznačil, že se tato událost odehrála v situaci, kdy se jaksi vztahy mezi Ježíšem a zákoníky vyostřují. Kristus chce aby učedníci pochopili rozdíl mezi okázalým náboženstvím a učednictvím...

Farizeové a zákoníci touží po předních místech – učedníci mají být skromní a být služebníky všech...

Vyjíždají domy vdov, utiskují bezbranné – učedníci se mají dělit o jmění a přijímat, pečovat o ty nejmenší

Brojí proti okázalé modlitbě, učedníci mají v modlitbě usilovat o víru a aby byla účinná musí ji předcházet odpuštění

Vystavují se na rohy ulic, když se modlí, aby bylo vidět, že jsou zbožní... zatímco učedník se má zavít do komůrky a tam se modlit...

Projevy almužny a zbožnosti vystavují na obdiv... zatímco učedníkova pravá ruka nemá vědět co dělá levá...

Za jednáním farizeů a zákoníků se může ukrývat skrytá pohnutka, která motivuje jejich jednání a to: „co z toho budu mít?“

Někdy mi připadá, že i my dnes jsme tím prosyceni. I my často podvědomě uvažujeme nad tím co z toho budu mít. Co mi to přinese, jak mě to změní, čím to prospěje mně...

Často tak hledáme církve, nebo sbor, který nám tzv. bude sedět... kde jsou lidé a věci jaksi na míru pro mně... abych se já duchovně lépe rozvíjel, abych se měl já lépe...

V ostrém kontrastu k tomuto postoji vyzdvihuje Ježíš jednání chudé vdovy. Ona si klade otázku, kolik jsem schopna ze sebe na Boží věc vydat? Chudá vdova si klade opačnou otázku, co já můžu dát? Jelikož byla chudá, dala do pokladnice dva čtveráky. V řečtině 2 kodrantés.

Tehdy se za jeden čtverák daly jednou použít lázně. V přepočtu na dnešní dobu tedy dala zřejmě tolik, kolik my vydáme za dvě návštěvy bazénu. S tím rozdílem, že pro ni to bylo vše co měla. Z řečtiny víme, že nedala poslední peníze, ale finanční obnos, který měla na denní obživu. V ten den se jednoduše vzdala jídla a obětovala to Bohu.

Zatímco bohatí dávali z přebytku velké obnosy, chudá vdova dala vše. Mimochodem vdovy, které v té době neměly velkou šanci na přivýdělek byly také cílovou skupinou výtěžku chrámové sbírky. Ona chudá vdova mohla stát frontu na přiděl a snad by dostala alespoň ony dva kodrantés, aby se mohla jít najíst. Místo čekání ve frontě na přiděl sama jde obětovat svůj denní chléb Bohu.

Tak jsem se zamyslel sám nad sebou, jestli jsem ochoten se třeba alespoň jeden den v týdnu vzdát jídla ve prospěch Božího díla? Oběda se vzdávám poměrně často, protože se prostě nestíhám najíst. Ale to není to pravé...

Za jedním vdovy je bezmezná důvěra, že Bůh vidí její situaci, zná ji a postará se. Ví, že vše co má i nemá je od Něj. Bůh ji dal naprosto nadpřirozenou víru či důvěru v to, že se o ni postará. Taková víra není výsledkem naučené zbožnosti, taková víra se nezíská tím, že se často modlíme či navštěvujeme křesťanské shromáždění, nebo hluboce badáme ve slově Božím. Taková víra je Božím darem, darem a působením Ducha. A to je dar, který nám dává Ježíš.

V tomto kontextu je pak i naše dávání pouhou odpovědí na to, co dostáváme. Bůh se stará o mé potřeby a svěruje mi prostředky k životu. Ty prostředky nejsou moje, jsou Boží. Proto mu s vděčností vracím desátek a někdo i dvacátek, příp. ještě víc.

I tady platí slova kazatele: „Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš.“ Kaz 11,1

Ovšem ne z vypočítavosti, ale z vědomí, že prostředky „odevzdané“ pro Boží dílo, jsou tou nejlépe zhodnocenou investicí.

No a my hospodáři, pokladníci sborů a církve se pouze snažíme o tyto Boží prostředky dobře pečovat.

Modlitba:

Nebeský Otče, děkujeme, že se k tobě s vděčností za vše co máme můžeme opět obracet. Jsí našim Bohem a dobře o nás všechno víš. Znáš naše každodenní výhry i prohry, nemá smysl na tebe cokoliv hrát. Děkujeme, že se o nás staráš a máme často víc, než potřebujeme. Vyznáváme, že nám někdy chybí důvěra v tebe a prosíme proto za odpuštění. Probud' svým Duchem v našich srdcích důvěru v tebe ať již se nalézáme v jakékoliv situaci. Očekáváme na tvé působení a tvé přiznání k nám. Děkujeme.

Amen